

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

1 Παῦλος, διοῦλος ^{*}Ιησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, **2** ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις, **3** περὶ τοῦ νιοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος [†]Δαυὶδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὄρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης, ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, **5** δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ὑπὲρ τοῦ ὄντος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἔστε καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **7** πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἀγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ [‡]ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **9** Μάρτυς γάρ μου ἔστιν ὁ Θεός, ὃ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ νιοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι, **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος, εἴ πως ἥδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** Ἐπιποθῶ γὰρ ἵδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα

* **1:1** ιησου χριστου | χριστου ιησου NA SBL † **1:3** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH ‡ **1:8** υπερ | περι CT

ύμῖν πνευματικόν, εἰς τὸ στηριχθῆναι ύμᾶς,
¹² τοῦτο δέ ἐστι, ὃ συμπαρακληθῆναι ἐν ύμῖν
 διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ύμῶν τε καὶ
 ἐμοῦ. ¹³ Οὐ θέλω δὲ ύμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι
 πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ύμᾶς—καὶ
 ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο—ἴνα *τινὰ καρπὸν
 σχῶ καὶ ἐν ύμῖν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς
 ἔθνεσιν. ¹⁴ Ἐλλησί τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς
 τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί· ¹⁵ οὕτω τὸ
 κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ύμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ
 εὐαγγελίσασθαι.

¹⁶ Οὐ γάρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον
 τοῦ Χριστοῦ· δύναμις γάρ Θεοῦ ἐστιν εἰς
 σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίω τε
 πρῶτον καὶ Ἕλληνι. ¹⁷ Δικαιοσύνη γάρ
 Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς
 πίστιν, καθὼς γέγραπται, Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ
 πίστεως ζήσεται.

¹⁸ Ἀποκαλύπτεται γάρ ὄργὴ Θεοῦ ἀπ'
 οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν
 ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ
 κατεχόντων· ¹⁹ διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ
 φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ †γάρ Θεὸς αὐτοῖς
 ἐφανέρωσε. ²⁰ Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ
 κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα
 καθορᾶται, ἡ τε ἀίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ
 θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους·
²¹ διότι γνόντες τὸν Θεόν, οὐχ ὡς

§ 1:12 συμπαρακληθῆναι | συνπαρακληθῆναι TH WH * 1:13
 τινα καρπον | καρπον τινα TR † 1:16 του χριστου | — CT
 ‡ 1:19 γαρ θεος | θεος γαρ CT

Θεὸν ἐδόξασαν ἡ σεύχαρίστησαν, *ἀλλ' ἔματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. **22** Φάσκουντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, **23** καὶ †ῆλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὄμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν.

24 Διὸ δὲ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν σέαυτοῖς. **25** οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὃς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Αμήν.

26 Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἱ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν. **27** ὄμοιώς *τε καὶ οἱ †ᾶρρενες, ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας, ἐξεκαύθησαν †έν τῇ ὄρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἥν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν σέαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες.

28 Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς

§ **1:21** ευχαριστησαν | ηυχαριστησαν CT * **1:21** αλλ | αλλα SBL WH † **1:23** ηλλαξαν | ηλλαξαντο PCK ‡ **1:24** και | — CT § **1:24** ἔαυτοῖς | αὐτοῖς ANT CT * **1:27** τε | δε ANT BYZ | — PCK † **1:27** αρρενες | αρσενες ANT CT SCR ‡ **1:27** εν | — PCK § **1:27** ἔαυτοῖς | αὐτοῖς WH

ό Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, ²⁹ πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, *πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ· μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, †κακοηθείας· ψιθυριστάς, ³⁰ καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετᾶς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ³¹ ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ‡ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας· ³² οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιεῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσοντι.

2

¹ Διὸ ἀναπολόγητος εῖ, ὁ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἔτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. ² Οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστι κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. ³ Λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὁ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ; ⁴ Ἡ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; ⁵ Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὄργην ἐν ἡμέρᾳ ὄργῆς καὶ ἀποκαλύψεως *καὶ δικαιοκρισίας τοῦ

* 1:29 πορνεία | — CT † 1:29 κακοηθείας | κακοηθίας WH

‡ 1:31 ασπόνδους | — CT * 2:5 καὶ | — CT TR

Θεοῦ, ⁶ ὃς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ⁷ τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσι, ζωὴν αἰώνιον· ⁸ τοῖς δὲ ἐξ [†]έριθείας, καὶ ἀπειθοῦσι [‡]μὲν τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, σθυμὸς καὶ ὄργῃ, ⁹ θλίψις καὶ στενοχωρία, ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνος· ¹⁰ δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἔργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι. ¹¹ οὐ γάρ ἐστι *προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ.

¹² Ὁσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται· ¹³ οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ [†]τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ [‡]τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. ¹⁴ Ὄταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου σποιῆ, οὔτοι, νόμον μὴ ἔχοντες, ἔαυτοῖς εἰσι νόμος· ¹⁵ οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, *συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογούμένων, ¹⁶ ἐν [†]ήμέρᾳ ὅτε [‡]κρινεῖ ὁ

[†] 2:8 εριθειας | εριθιας WH [‡] 2:8 μεν | — CT § 2:8
 θυμος και οργη | οργη και θυμος CT * 2:11 προσωποληψια
 | προσωπολημψια CT † 2:13 του | — CT [‡] 2:13 του | —
 CT § 2:14 ποιη | ποιωσιν CT * 2:15 συμμαρτυρουσης |
 συνμαρτυρουσης TH WH † 2:16 ημερα οτε | η ημερα WH
[‡] 2:16 κρινει | κρινει NA SBL WH

Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου, διὰ ὣντος Χριστοῦ.

17 *^{**}Ιδε σὺ Ἰουδαῖος ἐποιομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ [†]τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ,
18 καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου,
19 πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, **20** παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. **21** Ὁ οὖν διδάσκων ἔτερον, σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; Ο κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις; **22** Ο λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις; Ο βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα, ιεροσυλεῖς; **23** Ὅς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις; **24** Τὸ γάρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς γέγραπται.

25 Περιτομὴ μὲν γὰρ ὥφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσσῃς: ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ^ἢ οὗτος, ή περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. **26** Εὰν οὖν ή ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, [‡]οὐχὶ ή ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; **27** Καὶ κρινεῖ ή ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου; **28** Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖος ἔστιν, οὐδὲ ή ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομῇ.

§ **2:16** ιησου χριστου | χριστου ιησου NA SBL WH * **2:17**
 ιδε | ει δε CT † **2:17** τω | — CT ‡ **2:26** ουχι | ουχ CT

29 ἀλλ᾽ ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι, οὐ γράμματι· οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἔξ ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ Θεοῦ.

3

1 Τί οὗν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ *ἀφέλεια τῆς περιτομῆς; **2** Πολὺ κατὰ πάντα τρόπον· πρῶτον μὲν γάρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. **3** Τί γάρ εἰ ἡπίστησάν τινες; Μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει; **4** Μὴ γένοιτο· †γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθῆς, πᾶς δὲ ἀνθρωπος ψεύστης, ‡καθὼς γέγραπται,

‘Οπως ἀν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου,
καὶ ὕνικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαι σε.

5 Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι, τί ἐροῦμεν; Μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὄργην;—κατὰ ἀνθρωπον λέγω — **6** Μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; **7** Εἰ *γάρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κάγὼ ὡς ἀμαρτωλὸς κρίνομαι; **8** Καὶ μή—καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθὼς φασί τινες ἡμᾶς λέγειν—ὅτι Ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά; Ὡν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἔστι.

* **3:1** ἀφέλεια | ἀφέλια WH † **3:4** γινεσθω | γεινεσθω TH
 ‡ **3:4** καθὼς | καθαπέρ WH § **3:4** νικησης | νικησεις ANT
 BYZ CT * **3:7** γαρ | δε NA SBL WH

9 Τί οὖν; Προεχόμεθα; Οὐ πάντως·
προητιασάμεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ
Ἐλληνας πάντας ὑφ' ἀμαρτίαν εῖναι,
10 καθὼς γέγραπται †ότι

Οὐκ ἔστι δίκαιος οὐδὲ εἰ̄ς·

11 οὐκ ἔστιν ‡ό συνιῶν,
οὐκ ἔστιν δό ἐκζητῶν τὸν Θεόν·

12 πάντες *εξέκλιναν, ἅμα †ήχρειώθησαν·
οὐκ ἔστι ‡ποιῶν χρηστότητα,
οὐκ ἔστιν ἔως ἐνός·

13 τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν·
ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν·

14 ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει·

15 ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα·

16 σύντριψαν καὶ ταλαιπωρίᾳ ἐν ταῖς ὁδοῖς
αὐτῶν,

17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν·

18 οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν
ὁφθαλμῶν αὐτῶν.

19 Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει, τοῖς
ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ,
καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ·
20 διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται
πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· διὰ γὰρ νόμου
ἐπίγνωσις ἀμαρτίας.

† 3:10 οτι | — BYZ PCK ‡ 3:11 ο | — WH § 3:11 ο | — WH

* 3:12 εξεκλιναν | εξεκλειναν TH † 3:12 ηχρειωθησαν |
ηχρεωθησαν CT ‡ 3:12 ποιων | ο ποιων NA

21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν· **22** δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας Σκαὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας· οὐ γάρ ἔστι διαστολή· **23** πάντες γὰρ ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, **24** δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· **25** ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἰλαστήριον, διὰ *τῆς πίστεως, ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἐνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἀμαρτημάτων, **26** ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ· πρὸς †ἐνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ.

27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; Ἐξεκλείσθη. Διὰ ποίου νόμου; Τῶν ἔργων; Οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. **28** Λογιζόμεθα ‡οὓν ἔπιστει δικαιοῦσθαι ἀνθρωπον, χωρὶς ἔργων νόμου. **29** Ἡ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; Οὐχὶ *δὲ καὶ ἐθνῶν; Ναὶ καὶ ἐθνῶν· **30** †έπειπερ εἰς ὁ Θεός, δὲς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. **31** Νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον ‡ίστωμεν.

§ 3:22 καὶ επι παντας 92.6% | — CT 6.6% * 3:25 της | — SBL WH † 3:26 ενδειξιν | την ενδειξιν CT ‡ 3:28 ουν | γαρ CT § 3:28 πιστει δικαιουσθαι | δικαιουσθαι πιστει CT * 3:29 δε | — CT † 3:30 επειπερ | ειπερ CT ‡ 3:31 ιστωμεν | ιστανομεν CT

4

¹ Τί οὖν ἔροῦμεν *Ἄβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρηκέναι κατὰ σάρκα; ² Εἰ γὰρ Ἄβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ᾽ οὐ πρὸς †τὸν Θεόν. ³ Τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; Ἐπίστευσε δὲ Ἄβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. ⁴ Τῷ δὲ ἔργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ ‡όφειλημα. ⁵ Τῷ δὲ μὴ ἔργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην. ⁶ Καθάπερ καὶ §Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ὃ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων,

⁷ Μακάριοι ὩΝ ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι,
καὶ ὩΝ ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι.

⁸ Μακάριος ἀνὴρ *ῷ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἀμαρτίαν.

⁹ Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομήν, ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; Λέγομεν γὰρ †ότι Ἐλογίσθη τῷ Ἄβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. ¹⁰ Πῶς οὖν ἐλογίσθη; Ἐν περιτομῇ ὅντι, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ᾽ ἐν ἀκροβυστίᾳ. ¹¹ καὶ σημεῖον ἔλαβε περιτομῆς, σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης

* ^{4:1} αβρααμ τον πατερα ημων ευρηκεναι | ευρηκεναι αβρααμ τον προπατορα ημων NA SBL TH | αβρααμ τον προπατορα ημων WH † ^{4:2} τον | — CT ‡ ^{4:4} οφειλημα | το οφειλημα TR § ^{4:6} δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH

* ^{4:8} ω | ου CT † ^{4:9} οτι | — CT

τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυθυστίᾳ· εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι’ ἀκροβυθυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι †καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην. ¹² καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἔχουσι τῆς θρίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυθυστίᾳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

¹³ Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι *τοῦ κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. ¹⁴ Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις, καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία. ¹⁵ Ὁ γὰρ νόμος ὄργὴν κατεργάζεται· οὗ †γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις.

¹⁶ Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ †τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὃς ἔστι πατὴρ πάντων ἡμῶν—¹⁷ καθὼς γέγραπται ὅτι Πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε—κατέναντι οὐ ἐπίστευσε Θεοῦ, τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκρούς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. ¹⁸ “Ος παρ’ ἐλπίδα ἐπ’ ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημένον, Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου. ¹⁹ Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ

‡ 4:11 καὶ | — SBL TH WH § 4:12 πιστεως της εν τη ακροβυστια | πιστεως της εν ακροβυστια BYZ PCK | εν τη ακροβυστια πιστεως ANT TR | εν ακροβυστια πιστεως CT
 * 4:13 του | — CT † 4:15 γαρ | δε CT † 4:16 του | — PCK

πίστει, δού κατευνόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα *ἡδη νενεκρωμένον—έκατονταέτης που ὑπάρχων—καὶ τὴν νέκρωσιν †τῆς μήτρας Σάρρας· ²⁰ εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ^{‡ἀλλ᾽} ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Θεῷ, ²¹ καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται, δυνατός ἐστι καὶ ποιῆσαι. ²² Διὸ δικαὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. ²³ Οὐκ ἐγράφη δὲ δι’ αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ. ²⁴ ἀλλὰ καὶ δι’ ἡμᾶς, οἵς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, ²⁵ δὲς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἡγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

5

¹ Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως, εἰρήνην *ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ² δι’ οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾧ ἐστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ’ ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. ³ Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ⁴ ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα· ⁵ ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν.

§ 4:19 οὐ | — CT * 4:19 ηδη | — SBL † 4:19 της | — ANT
 ‡ 4:20 αλλ | αλλα SBL WH § 4:22 καὶ | — SBL * 5:1
 εχομεν 56.1% | εχωμεν BYZ PCK TH WH 42.9%

6 †Ἐτι γὰρ Χριστός, ὅντων ἡμῶν ἀσθενῶν, κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανε. **7** Μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾶ ἀποθανεῖν. **8** Συνίστησι δὲ τὴν ἔαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὅντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. **9** Πολλῶ οὖν μᾶλλον, δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὁργῆς. **10** Εἰ γὰρ ἔχθροὶ ὅντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. **11** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ ‡καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

12 Διὰ τοῦτο, ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ὃ πάντες ἡμαρτον— **13** ἄχρι γὰρ νόμου ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ ἀμαρτία δὲ οὐκ ſέλλογεῖται, μὴ ὅντος νόμου. **14** *Ἄλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι †Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὀμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὃς ἐστι τύπος τοῦ μελλοντος.

† **5:6** ετι γαρ χριστος οντων ημων ασθενων | ετι γαρ χριστος οντων ημων ασθενων ετι NA SBL TH | ειγε χριστος οντων ημων ασθενων ετι WH ‡ **5:11** καυχωμενοι | καυχωμεθα PCK § **5:13** ελλογειται | ελλογαται WH * **5:14** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL WH † **5:14** μωυσεως | μωσεως BYZ TR | μωυσεος PCK

15 Άλλ' ούχ ώς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσε. **16** Καὶ οὐχ ώς δι’ ἐνὸς ἀμαρτήσαντος, τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἔξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. **17** Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἐνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18 Ἀρα οὖν ώς δι’ ἐνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτω καὶ δι’ ἐνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς. **19** Ωσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου ἀμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. **20** Νόμος δὲ παρεισῆλθεν, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις· **21** ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

6

¹ Τί οὖν ἐροῦμεν; ^{*}Ἐπιμένομεν τῇ ἀμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; ² Μὴ γένοιτο. Οὕτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἀμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; ³ Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; ⁴ Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον· ἵνα ὕσπερ ἡγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν.

⁵ Εἴ γάρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὄμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα· ⁶ τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἀνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἀμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἀμαρτίᾳ· ⁷ ὁ γάρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. ⁸ Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ [†]συζήσομεν αὐτῷ· ⁹ εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει· θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. ¹⁰ Ὁ γάρ ἀπέθανε, τῇ ἀμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὃ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ Θεῷ. ¹¹ Οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἐκαυτοὺς [‡]νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἀμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Στῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

* **6:1** επιμενομεν | επιμενουμεν ANT BYZ PCK TR | επιμενωμεν BYZ CT † **6:8** συζησομεν | συνζησομεν TH WH ‡ **6:11** νεκρους μεν ειναι | ειναι νεκρους μεν CT § **6:11** τω κυριωημων 94.5% | — CT 3.5%

12 Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ θυητῷ ὑμῶν σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν *αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. **13** μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἀμαρτίᾳ· ἀλλὰ παραστήσατε ἔαυτοὺς τῷ Θεῷ †ώς ἐκ νεκρῶν ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. **14** Ἀμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γάρ ἔστε ὑπὸ νόμουν, ‡ἀλλ’ ὑπὸ χάριν.

15 Τί οὖν; §Ἀμαρτήσομεν, ὅτι οὐκ ἔσμεν ὑπὸ νόμουν, *ἀλλ’ ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο. **16** Οὐκ οἴδατε ὅτι Ὡ παριστάνετε ἔαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοι ἔστε Ὡ ὑπακούετε, ἦτοι ἀμαρτίας εἰς θάνατον, ἡ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; **17** Χάρις δὲ τῷ Θεῷ, ὅτι ἥτε δοῦλοι τῆς ἀμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς. **18** ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. **19** Αιθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν· ὡσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτω νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἀγιασμόν.

20 Ὄτε γὰρ δοῦλοι ἥτε τῆς ἀμαρτίας, ἐλεύθεροι ἥτε τῇ δικαιοσύνῃ. **21** Τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; Τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. **22** Νυνὶ

* **6:12** αυτη εν 81.1% | — CT 7.5% † **6:13** ως | ωσει CT

‡ **6:14** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH § **6:15** αμαρτησομεν |

αμαρτησωμεν CT * **6:15** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH

δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας,
δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν
ὑμῶν εἰς ἄγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον.
23 Τὰ γὰρ ὄψωντα τῆς ἀμαρτίας θάνατος, τὸ
δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴν αἰώνιος ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

7

1 Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί —γινώσκουσι γὰρ
νόμου λαλῶ —ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ
ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; **2** Ἡ γὰρ
Ὕπαινδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ·
έὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται ἀπὸ
τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. **3** Ἄρα οὖν ζῶντος
τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει, ἔὰν γένηται
ἀνδρὶ ἐτέρω· ἔὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα
ἔστιν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εῖναι αὐτὴν
μοιχαλίδα, γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρω.

4 Ωστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε
τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ
γενέσθαι ὑμᾶς ἐτέρω, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι,
ἴνα καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ. **5** Ὁτε γὰρ ἦμεν
ἐν τῇ σαρκὶ, τὰ παθήματα τῶν ἀμαρτιῶν τὰ
διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν
εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ. **6** Νυνὶ δὲ
κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, *ἀποθανόντες
ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς
ἐν καινότητι πιεύματος, καὶ οὐ παλαιότητι
γράμματος.

* **7:6** αποθανόντες | αποθανοντος SCR

⁷ Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὁ νόμος ἀμαρτία; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἀμαρτίαν οὐκ ἔγνων, εἰ μὴ διὰ νόμου· τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ἥδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν, Οὐκ ἐπιθυμήσεις.⁸ ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἀμαρτία νεκρά. ⁹ Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἀμαρτία ἀνέζησεν, ἐγὼ δὲ ἀπέθανον.¹⁰ καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζωήν, αὕτη εἰς θάνατον.¹¹ ἡ γὰρ ἀμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἔξηπάτησέ με, καὶ [†]δι’ αὐτῆς ἀπέκτεινεν.¹² Ὡστε ὁ μὲν νόμος ἄγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἀγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή.

¹³ Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ [‡]γέγονε θάνατος; Μὴ γένοιτο. § Ἀλλὰ ἡ ἀμαρτία, ἵνα φανῇ ἀμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργάζομένη θάνατον —ἵνα γένηται καθ’ ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.¹⁴ Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πινευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ ^{*}σαρκικός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν.¹⁵ Ὁ γὰρ κατεργάζομαι, οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω, τοῦτο πράσσω· ἀλλ’ ὁ [†]μισῶ, τοῦτο ποιῶ.¹⁶ Εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, [‡]σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός.¹⁷ Νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, § ἀλλ’ ἡ ^{*}οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ

[†] 7:11 δι | δια ANT [‡] 7:13 γεγονε | εγενετο CT § 7:13

αλλα | αλλ NA²⁸ * 7:14 σαρκικος | σαρκινος CT [†] 7:15

μισω | μεισω TH [‡] 7:16 συμφημ | συνφημ WH § 7:17

αλλ | αλλα NA²⁷ SBL WH * 7:17 οικουσα | ενοικουσα WH

άμαρτία. **18** Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ σαρκὶ μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν [†]οὐχ εὐρίσκω. **19** Οὐ γὰρ ὁ θέλω, ποιῶ ἀγαθόν· [‡]ἀλλ' ὁ οὐ θέλω κακόν, τοῦτο πράσσω. **20** Εἴ δὲ ὁ οὐ θέλω Σέγω, τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ^{*}ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία.

21 Εὐρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. **22** Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον. **23** βλέπω δὲ ἔτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά με [†]τῷ νόμῳ τῆς ἀμαρτίας τῷ ὅντι ἐν τοῖς μέλεσί μου. **24** Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ḥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; **25** [‡]Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοὶ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἀμαρτίας.

8

1 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ^{*}μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ

[†] **7:18** οὐχ ευρισκω 91.8% | οὐ CT 2.3% [‡] **7:19** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL WH § **7:20** εγω | — SBL TH WH * **7:20** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL WH † **7:23** τω | εν τω ANT BYZ CT HF [‡] **7:25** ευχαριστω | χαρις δε NA WH | χαρις SBL * **8:1** μη κατα σαρκα περιπατουσιν αλλα κατα πνευμα 91.9% | — CT 2.5%

κατὰ πνεῦμα. ² Ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἤλευθέρωσέ [†]με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. ³ Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἡ σθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεὸς τὸν ἔαυτοῦ νίον πέμψας ἐν ὅμοιώματι σαρκὸς ἀμαρτίας καὶ περὶ ἀμαρτίας κατέκρινε τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκὶ. ⁴ ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν, τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. ⁵ Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν· οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. ⁶ Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος· τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη. ⁷ διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς Θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται· ⁸ οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται.

⁹ Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἔστε ἐν σαρκὶ, [‡]ἀλλ’ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα Θεοῦ οίκεῖ ἐν ὑμῖν. Εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. ¹⁰ Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν ὅδιὰ ἀμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. ¹¹ Εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος ^{*}Ιησοῦν ἐκ νεκρῶν οίκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας [†]τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιήσει καὶ τὰ θυητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ [‡]τὸ ἐνοικοῦν

[†] 8:2 με | σε NA SBL WH [‡] 8:9 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH
WH [§] 8:10 δια | δι ANT PCK TR ^{*} 8:11 ιησουν | τον
ιησουν CT [†] 8:11 τον χριστον εκ νεκρων 85.3% | χριστον
εκ νεκρων NA TH 2.3% | εκ νεκρων χριστον ιησουν SBL WH
2% [‡] 8:11 το ενοικουν αυτου πνευμα 77% | του ενοικουντος
αυτου πνευματος NA SCR WH 16.4%

αύτοῦ πνεῦμα ἐν ὑμῖν.

12 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὁφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ σαρκὶ, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. **13** εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθυήσκειν· εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θαυματοῦτε, ζήσεσθε. **14** Ὅσοι γὰρ πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοί ζείσιν υἱοὶ Θεοῦ. **15** Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, *ἀλλ’ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν, Ἀββᾶ, ὁ πατήρ. **16** Αὐτὸ τὸ πνεῦμα †συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν, ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ. **17** εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, ‡συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ· εἴπερ ζυμπάσχομεν, ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν.

18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. **19** Ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. **20** Τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἐκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, *ἐπ’ ἐλπίδι. **21** ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. **22** Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις †συστενάζει καὶ συνωδίνει

§ **8:14** εισιν υἱοι θεου | υἱοι θεου εισιν NA TH WH | υἱοι εισι θεου SBL * **8:15** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH † **8:16** συμμαρτυρει | συνμαρτυρει TH WH § **8:17** συμπασχομεν | συνπασχομεν TH WH * **8:20** επ | εφ CT † **8:22** συστεναζει | συνστεναζει WH

ἄχρι τοῦ νῦν. **23** Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες, [‡]καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν, νίοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. **24** Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπὶς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπὶς· ὅ γὰρ βλέπει ὅτις, τί καὶ ἐλπίζει; **25** Εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι’ ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα.

26 Όσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ^{*}ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί [†]προσευξόμεθα καθὸ δεῖ, οὐκ οἴδαμεν, [‡]ἀλλ’ αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει §ύπερ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις. **27** ὃ δὲ ^{*}έρευνῶν τὰς καρδίας οἴδε τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἀγίων. **28** Οἴδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα [†]συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. **29** Ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ νίου αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς· **30** οὓς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε· καὶ οὓς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε.

[‡] **8:23** καὶ ημεῖς 89.2% | ημεῖς καὶ CT 2.8% **§ 8:24** τις τί καὶ | τίς τί καὶ TH | τίς NA SBL WH ^{*} **8:26** ταις ασθενειαις 91.3% | τη ασθενεια CT 4.9% [†] **8:26** προσευξομεθα | προσευξωμεθα CT TR [‡] **8:26** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH **§ 8:26** υπερ ημων | — CT ^{*} **8:27** ερευνων | εραυνων CT [†] **8:28** συνεργει | συνεργει ο θεος WH

31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; Εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; **32** Ὅς γε τοῦ ἴδιου νίοῦ οὐκ ἐφείσατο, [‡]ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; **33** Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς ὁ δικαιῶν· **34** τίς ὁ ἔκατακρίνων; *Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ [†]καὶ ἐγερθείς, ὃς [‡]καί ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. **35** Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλίψις, ἡ στενοχωρία, ἡ διωγμός, ἡ λιμός, ἡ γυμνότης, ἡ κίνδυνος, ἡ μάχαιρα; **36** Καθὼς γέγραπται ὅτι

§^oΕνεκέν σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.

37 Ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. **38** Πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε *δυνάμεις οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα **39** οὔτε ὑψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἐτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

[‡] **8:32** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH § **8:34** κατακρίνων | κατακρινῶν NA SBL WH * **8:34** χριστος | χριστος ιησους NA WH † **8:34** και εγερθεις 83.8% | εγερθεις NA SBL TH 9.5% | εγερθεις εκ νεκρων WH 2.8% [‡] **8:34** και | — WH § **8:36** ενεκεν | ενεκα ANT PCK TR * **8:38** δυναμεις ουτε ενεστωτα ουτε μελλοντα | ενεστωτα ουτε μελλοντα ουτε δυναμεις CT

9

¹ Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι,
 *συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου
 ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ² ὅτι λύπη μοί ἔστι
 μεγάλη, καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῇ καρδίᾳ μου.
³ †Εὐχόμην γὰρ ‡αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἰναι
 ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν
 συγγενῶν μου κατὰ σάρκα. ⁴ οἵτινές εἰσιν
 Ἰσραὴλῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ
 αἱ διαθῆκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία
 καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, ⁵ ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν
 ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὧν ἐπὶ πάντων,
 Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἄμην.

⁶ Οὐχ οἶν δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος
 τοῦ Θεοῦ. Οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ,
 οὗτοι Ἰσραὴλ· ⁷ οὐδὲ ὅτι εἰσὶ σπέρμα Ἀβραάμ,
 πάντες τέκνα· ἀλλὰ Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται
 σοι σπέρμα. ⁸ Τοῦτ' ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα
 τῆς σαρκός, ταῦτα τέκνα τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ τὰ
 τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα.
⁹ Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος, Κατὰ τὸν
 καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι, καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ
 νιός. ¹⁰ Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ἐρεβέκκα ἐξ
 ἐνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἥμῶν
 — ¹¹ μήπω γὰρ γεννηθέντων, μηδὲ πραξάντων
 τι ἀγαθὸν ἢ *κακόν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν

* 9:1 συμμαρτυρουσης | συνμαρτυρουσης TH WH † 9:3
 ευχομην | ηυχομην ANT CT TR ‡ 9:3 αυτος εγω αναθεμα
 ειναι | αναθεμα ειναι αυτος εγω CT § 9:4 ισραηλιται |
 ισραηλειται TH WH * 9:11 κακον | φαυλον CT

†πρόθεσις τοῦ Θεοῦ μένη, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ¹² ‡έρρηθη αὐτῇ ὅτι Ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. ¹³ §Καθὼς γέγραπται, Τὸν Ἰακὼβ ἡγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαῦ *έμίσησα.

¹⁴ Τί οὖν ἐροῦμεν; Μὴ ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ; Μὴ γένοιτο. ¹⁵ Τῷ †γὰρ Μωϋσῆ λέγει, Ἐλεήσω δὲν ἀν ἐλεῶ, καὶ ‡οἰκτειρήσω δὲν ἀν ὕσιτείρω. ¹⁶ Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ *ἐλεοῦντος Θεοῦ. ¹⁷ Λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ ὅτι Εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ δυναμά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ¹⁸ Ἄρα οὖν δὲν θέλει ἐλεεῖ· δὲν δὲ θέλει σκληρύνει.

¹⁹ Ἐρεῖς †οὖν μοι, ‡Τί ἔτι μέμφεται; Τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε; ²⁰ §Μενοῦνγε, ὡς ἀνθρωπε, σὺ τίς εἰς ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ; Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι, Τί με ἐποίησας οὕτως; ²¹ Ἡ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι δὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, δὲν δὲ εἰς ἀτιμίαν; ²² Εἰ δὲ θέλων δὲ

† 9:11 προθεσις του θεου | του θεου προθεσις ANT TR ‡ 9:12 ερρηθη | ερρεθη ANT CT HF PCK § 9:13 καθως | καθαπερ WH * 9:13 εμισησα | εμεισησα TH † 9:15 γαρ μωση | γαρ μωση BYZ TR | μωσει γαρ CT ‡ 9:15 οικτειρησω | οικτιρησω NA SBL § 9:15 οικτειρω | οικτιρω NA SBL * 9:16 ελεουντος | ελεωντος CT † 9:19 ουν μοι | μοι ουν CT ‡ 9:19 τι | τι ουν NA SBL § 9:20 μενουνγε ω ανθρωπε | ω ανθρωπε μενουνγε CT

Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὄργήν, καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ, ἦνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκεύη ὄργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν·
 23 *καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἑλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν, 24 οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἔθνῶν; 25 Ως καὶ ἐν τῷ Ωσηὲ λέγει,

Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου·
 καὶ τὴν οὐκ ἡγαπημένην ἡγαπημένην.

26 Καὶ ἔσται, ἐν τῷ τόπῳ οὗ †έρρηθη αὐτοῖς, Οὐ λαός μου ὑμεῖς,
 ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος.

27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ,
 Ἐὰν ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος
 τῆς θαλάσσης,
 τὸ ‡κατάλειμμα σωθήσεται·
 28 λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων §έν
 δικαιοσύνη·
 ὅτι λόγον συντετμημένον ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.

29 Καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας,

* 9:23 καὶ | — WH † 9:26 ερρηθη | ερρεθη ANT CT HF PCK
 ‡ 9:27 καταλειμμα 87.9% | υπολειμμα (υπολιμμα WH) NA SBL
 TH 1% § 9:28 εν δικαιοσυνη οτι λογον συντετμημενον 94.5% | — CT 2.8%

Εἰ μὴ Κύριος Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν
σπέρμα,
ώς Σόδομα ἀν ἐγενήθημεν,
καὶ ως Γόμορρα ἀν ὠμοιώθημεν.

30 Τί οὖν ἔροῦμεν; Ὄτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην, κατέλαβε δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως· **31** Ἰσραὴλ δέ, διώκων νόμον δικαιοσύνης, εἰς νόμον *δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασε. **32** Διὰ τί; Ὄτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ᾽ ως ἐξ ἔργων [†]νόμου· προσέκοψαν [‡]γάρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, **33** καθὼς γέγραπται,

Ίδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου·
καὶ Ὡπᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

10

1 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις *ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ [†]τοῦ Ἰσραὴλ [‡]έστιν εἰς σωτηρίαν. **2** Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ᾽ οὐ κατ' ἐπίγνωσιν. **3** Ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ

* **9:31** δικαιοσυνης | — CT † **9:32** νομου | — CT ‡ **9:32** γαρ | — CT § **9:33** πας | — CT * **10:1** η | — CT † **10:1** του ισραηλ | αυτων CT ‡ **10:1** εστιν | — CT § **10:3** δικαιοσυνην 92.5% | — SBL WH 3.7%

ούχ ὑπετάγησαν. ⁴ Τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.

⁵ *Μωϋσῆς γὰρ γράφει †τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ ποιήσας ‡αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν θαύτοῖς. ⁶ Ή δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει, Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;—τοῦτ' ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν—⁷ ἦ, Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἀβυσσον;—τοῦτ' ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ⁸ Άλλὰ τί λέγει; Ἐγγύς σου τὸ ρῆμά ἔστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' ἔστι τὸ ρῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. ⁹ ὅτι ἐὰν ὄμολογήσῃς *ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἥγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· ¹⁰ καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὄμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. ¹¹ Λέγει γὰρ ἡ γραφή, Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. ¹² Οὐ γάρ ἔστι διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλληνος· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τὸν ἐπικαλουμένους αὐτόν. ¹³ Πᾶς γὰρ ὃς ἀν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.

* **10:5** μωυσῆς | μωσῆς PCK TR † **10:5** την δικαιοσυνην την εκ του νομου οτι | οτι την δικαιοσυνην την εκ του νομου SBL | την δικαιοσυνην την εκ νομου οτι TH | οτι την δικαιοσυνην την εκ νομου WH ‡ **10:5** αυτα | — SBL WH § **10:5** αυτοις | αυτη SBL TH WH * **10:9** εν τω στοματι σου κυριον ιησουν | το ρημα εν τω στοματι σου οτι κυριος ιησουν WH

14 Πῶς οὖν †έπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς δὲ ‡πιστεύσουσιν οὐ οὐκ ἥκουσαν; Πῶς δὲ Σάκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος; **15** Πῶς δὲ *κηρύξουσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι; †Καθὼς γέγραπται, Ὡς ὥραῖοι οἱ πόδες ‡τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων θτὰ ἀγαθά. **16** Άλλ' οὐ πάντες ὑπῆκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει, Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; **17** Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ὥρματος *Θεοῦ.

18 Άλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἥκουσαν; Μενοῦνγε·

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ὥρματα αὐτῶν.

19 Άλλὰ λέγω, μὴ †οὐκ ἔγνω Ἰσραήλ; Πρῶτος ‡Μωϋσῆς λέγει,

Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθινει,
Σέπι ἔθινει ἀσυνέτω παροργιῶ ὑμᾶς.

20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾶ καὶ λέγει,

† **10:14** επικαλεσονται | επικαλεσωνται CT ‡ **10:14**
 πιστευσουσιν | πιστευσωσιν CT § **10:14** ακουσουσι |
 ακουσωσι CT * **10:15** κηρυξουσιν | κηρυξωσιν CT † **10:15**
 καθως | καθαπερ WH ‡ **10:15** των ευαγγελιζομενων ειρηνην
 89.3% | — CT 10.4% § **10:15** τα | — WH * **10:17** θεου |
 χριστου CT † **10:19** ουκ εγνω ισραηλ | ισραηλ ουκ εγνω CT
 ‡ **10:19** μωσης | μωσης PCK TR § **10:19** επι | επ CT

Εύρέθην *τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν,
ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι.

21 Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει, Ὁλην τὴν ἡμέραν ἔξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

11

1 Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γένοιτο. Καὶ γὰρ ἐγὼ *Ισραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς †Βενιαμίν.

2 Οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. Ἡ οὐκ οἴδατε ἐν ‡Ηλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή; Ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, §λέγων, **3** Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, *καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν· κάγῳ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου. **4** Άλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἐπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυν τῇ Βάαλ. **5** Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ †λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. **6** Εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι ‡γίνεται χάρις. **§**Εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκέτι ἐστὶ χάρις· ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι ἐστὶν ἔργον.

* **10:20** τοῖς | εν τοῖς NA SBL * **11:1** ισραηλίτης | ισραηλειτης TH WH † **11:1** βενιαμιν | βενιαμειν TH WH

‡ **11:2** ηλια | ηλεια WH § **11:2** λεγων | — CT * **11:3** και | — CT † **11:5** λειμμα | λιμμα WH ‡ **11:6** γινεται | γεινεται TH § **11:6** ει δε εξ εργων ουκετι εστι χαρις επει το εργον ουκετι εστιν εργον 86.2% | — CT 3.5%

⁷ Τί οὖν; Ὁ ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ, *τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν. ⁸ †καθὼς γέγραπται,

Ἐδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως,
όφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν,
καὶ ὥτα τοῦ μὴ ἀκούειν,
ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας.

⁹ Καὶ ‡Δαυὶδ λέγει,

Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς
θήραν,
καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα
αὐτοῖς.

¹⁰ σκοτισθήτωσαν οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ
βλέπειν,
καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς ὕσυγκαμψον.

¹¹ Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσι;
Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τῷ αὐτῷ παραπτώματι ἡ
σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι
αὐτούς. ¹² Εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος
κόσμου, καὶ τὸ ἡττημα αὐτῶν πλοῦτος ἔθνῶν,
πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν;

¹³ Ὅμιν *γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν. Ἐφ'
ὅσον †μέν εἰμι ἐγὼ ἔθνῶν ἀπόστολος, τὴν
διακονίαν μου δοξάζω. ¹⁴ εἴ πως παραζηλώσω

* 11:7 τούτο | τούτου PCK TR † 11:8 καθως | καθαπερ
WH ‡ 11:9 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH § 11:10

συγκαμψον | συνκαμψον TH WH * 11:13 γαρ | δε CT

† 11:13 μεν | μεν ουν CT

μου τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. **15** Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσληψις, εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; **16** Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ρίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι.

17 Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἔξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὧν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς, καὶ δυσγκοινωνὸς τῆς ρίζης *καὶ τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένουν, **18** μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάζεις, †ἀλλ’ ἡ ρίζα σέ. **19** Ἐρεῖς οὖν, Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι, ἵνα ἐγὼ δέγκεντροισθῶ. **20** Καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ἔξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας. Μὴ *ύψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ. **21** εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, †μήπως οὐδὲ σοῦ φείσεται. **22** Ἰδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας, δάποτομίαν· ἐπὶ δὲ σέ, *χρηστότητα, ἐὰν †ἐπιμείνῃς τῇ χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. **23** ‡Καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ

‡ **11:15** προσληψις | προσλημψις CT § **11:17** συγκοινωνος
| συνκοινωνος TH WH * **11:17** και | — CT † **11:18** αλλ
| αλλα NA²⁷ SBL TH WH ‡ **11:19** κλαδοι | οι κλαδοι ANT
TR § **11:19** εγκεντροισθω | ενκεντροισθω TH WH * **11:20**
υψηλοφρονει | υψηλα φρονει CT † **11:21** μηπως | — SBL TH
WH ‡ **11:21** φεισεται | φεισηται TR § **11:22** αποτομιαν
| αποτομια CT * **11:22** χρηστοτητα | χρηστοτης θεου CT
† **11:22** επιμεινης | επιμενης CT ‡ **11:23** και εκεινοι |
κακεινοι CT

§ 11:23 επιμεινωσι τῇ ἀπιστίᾳ, *έγκεντρισθήσονται· δυνατὸς γὰρ †ό Θεός ἐστι πάλιν ‡έγκεντρίσαι αὐτούς. **24** Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἔξεκόπης ἀγριελαίου, καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι, οἱ κατὰ φύσιν, §έγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ;

25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἡτε *παρ' ἔαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν, ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ· **26** καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται· καθὼς γέγραπται,

“Ἡξει ἐκ Σιῶν ὁ ὁρύμενος,
†καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἱακώβ.
27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη,
ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

28 Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον, ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς· κατὰ δὲ τὴν ἐκλογήν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. **29** Ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ Θεοῦ. **30** Όσπερ γὰρ †καὶ ὑμεῖς ποτε ἡπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἡλεήθητε τῇ τούτων §άπειθείᾳ. **31** οὕτω καὶ

§ 11:23 επιμεινωσι | επιμενωσι CT * 11:23
εγκεντρισθησontai | ενκεντρισθησontai TH WH † 11:23
ο θεος εστι | εστιν ο θεος CT HF TR ‡ 11:23 εγκεντρισai
| ενκεντρισai TH WH § 11:24 εγκεντρισθησontai |
ενκεντρισθησontai TH WH * 11:25 παρ | εν WH | — SBL
† 11:26 και | — CT ‡ 11:30 και | — CT § 11:30 απειθεia
| απειθia WH

οὗτοι ινῦν ἡπείθησαν, τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ *ἐλεηθῶσι·³² συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς †ἀπείθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλέησῃ.

³³ Ὡ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ. Ὡς ‡άνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὄδοι αὐτοῦ.

³⁴ Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου;
”Η τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;
³⁵ ”Η τίς προέδωκεν αὐτῷ,
καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;

36 Ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

12

¹ Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν *οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἀγίαν, †εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν, ² καὶ μὴ ‡συσχηματίζεσθαι τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ ἥμεταμορφοῦσθαι τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς *ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα

* 11:31 ελεηθῶσι | ινυν ελεηθῶσι NA SBL WH † 11:32 απειθειαν | απειθιαν WH ‡ 11:33 ανεξερευνητα | ανεξεραυνητα CT * 12:1 οικτιρμων | οικτειρμων TH † 12:1 ευαρεστον τω θεω | τω θεω ευαρεστον WH ‡ 12:2 συσχηματιζεσθαι | συσχηματιζεσθε BYZ HF NA PCK SBL TR | συνσχηματιζεσθε TH WH § 12:2 μεταμορφουσθαι | μεταμορφουσθε BYZ CT HF PCK TR * 12:2 υμων | — CT

τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

³ Λέγω γάρ, διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὅντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρουρεῖν, ἀλλὰ φρουρεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως. ⁴ Καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι τούτῳ πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν. ⁵ οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, [‡]ό δὲ καθ' εἰς ἄλλήλων μέλη. ⁶ Ἐχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ὑμῖν διάφορα, εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως. ⁷ εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. ⁸ εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ μεταδιδούς, ἐν ἀπλότητι· ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ· ὁ ἐλεῶν, ἐν ἰλαρότητι.

⁹ Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. Ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. ¹⁰ Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἄλλήλους φιλόστορογοι· τῇ τιμῇ ἄλλήλους προηγούμενοι. ¹¹ τῇ σπουδῇ μὴ ὄκνηροί· τῷ πνεύματι ζέοντες· τῷ §Κυρίῳ δουλεύοντες. ¹² τῇ ἐλπίδι χαίροντες· τῇ θλίψει ὑπομένοντες· τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες. ¹³ ταῖς χρείαις τῶν ἀγίων κοινωνοῦντες· τὴν φιλοξενίαν διώκοντες.

¹⁴ Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας *ὑμᾶς· εὐλογεῖτε, καὶ μὴ καταρᾶσθε. ¹⁵ Χαίρειν μετὰ

† **12:4** μελη πολλα | πολλα μελη CT ‡ **12:5** ο | το CT § **12:11** κυριω | καιρω ST * **12:14** υμας | — SBL WH

χαιρόντων, [†]καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων.
¹⁶ Τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες. Μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. Μὴ [‡]γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἔαυτοῖς. ¹⁷ Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες. Προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. ¹⁸ Εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. ¹⁹ Μὴ ἔαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὄργῃ· γέγραπται γάρ, Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. ²⁰ §Ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἔχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γάρ ποιῶν, ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ²¹ Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

13

¹ Πᾶσα ψυχὴ ἔξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω· οὐ γάρ ἐστιν ἔξουσία εἰ μὴ ^{*}ὑπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι [†]ἔξουσίαι ὑπὸ [‡]τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. ² Όστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἔξουσίᾳ, τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἔαυτοῖς κρίμα σλήψουνται. ³ Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβος ^{*}τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλεις

[†] **12:15** καὶ | — CT [‡] **12:16** γινεσθε | γεινεσθε TH § **12:20**

εαν ουν 86.9% | αλλ εαν NA²⁸ 5% | αλλα εαν NA²⁷ SBL TH WH

^{*} **13:1** υπο | απο TR [†] **13:1** εξουσιαι | — CT [‡] **13:1**

του | — CT § **13:2** ληψονται | λημψονται CT ^{*} **13:3** των

αγαθων εργων αλλα των κακων 94.3% | τω αγαθω εργω αλλα

τω κακω CT 3.7%

δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἔξουσίαν; Τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἔξεις ἐπαινον ἔξ αὐτῆς. ⁴ Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστί σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ· Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, [†]εκδικος εἰς ὄργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. ⁵ Διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὄργην, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. ⁶ Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν, εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. ⁷ Άποδοτε [‡]οὖν πᾶσι τὰς ὄφειλάς· τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον· τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος· τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον· τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμήν.

⁸ Μηδενὶ μηδὲν ὄφείλετε, εἰ μὴ τὸ ὅντα ἀλλήλους· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἔτερον, νόμον πεπλήρωκε. ⁹ Τὸ γάρ, Οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ ^{*}κλέψεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἔτέρα ἐντολή, ἐν τῷ [†]τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ως [‡]σεαυτόν. ¹⁰ Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.

¹¹ Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ὥμᾶς ἥδη ἔξ ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἡ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ¹² Ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ

[†] 13:4 εκδικος εις οργην | εις οργην εκδικος ANT [‡] 13:7
ουν | — CT § 13:8 αγαπαν αλληλους | αλληλους αγαπαν CT
^{*} 13:9 κλεψεις | κλεψεις ου ψευδομαρτυρησεις BYZ PCK TR
† 13:9 τουτω τω λογω | τω λογω τουτω CT [‡] 13:9 σεαυτον
| εαυτον TR § 13:11 ημας ηδη | ηδη υμας CT

ήμέρα ἥγγικεν· *ἀποθώμεθα οὗν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, †καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. **13** Ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζῆλῳ. **14** ‡Ἄλλ’ ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε, εἰς ἐπιθυμίας.

14

1 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. **2** Ὅς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. **3** Ό ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἔξουθενείτω, *καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. **4** Σὺ τίς εἴ̄ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ίδιῳ κυρίῳ στήκει ἡ πίπτει. Σταθήσεται δέ· †δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ ‡Θεὸς στῆσαι αὐτόν.

5 Ὅς δὲ κρίνει ἡμέραν παρ’ ἡμέραν, δὲς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. Ἐκαστος ἐν τῷ ίδιῳ νοὶ πληροφορείσθω. **6** Ό φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ φρονεῖ· *καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ οὐ φρονεῖ. †Καὶ ὁ ἐσθίων

* **13:12** αποθωμεθα 98.2% | αποβαλωμεθα SBL 0.7% † **13:12** και ενδυσωμεθα | ενδυσωμεθα δε CT ‡ **13:14** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH * **14:3** και ο 95.2% | ο δε CT 2% † **14:4** δυνατος γαρ εστιν 92.5% | δυνατει γαρ CT 1.3% ‡ **14:4** θεος | κυριος CT § **14:5** μεν | μεν γαρ NA WH * **14:6** και ο μη φρονων την ημεραν κυριω ου φρονει 92.8% | — CT 4.8% † **14:6** και | — TR

Κυρίω ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυρίω οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ. ⁷ Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἔαυτῷ ζῆ, καὶ οὐδεὶς ἔαυτῷ ἀποθινήσκει. ⁸ Εάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν· ἔάν τε ἀποθινήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθινήσκομεν· ἔάν τε οὖν ζῶμεν, ἔάν τε ἀποθινήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. ⁹ Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς [‡]καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.

¹⁰ Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; "Ἡ καὶ σὺ τί ἔξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; Πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ ^{*}Χριστοῦ.
¹¹ Γέγραπται γάρ,

Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος· ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ,
καὶ πᾶσα γλῶσσα ἔξομολογήσεται τῷ Θεῷ.

¹² Ἄρα [†]οὗν ἔκαστος ἡμῶν περὶ ἔαυτοῦ λόγον δώσει [‡]τῷ Θεῷ.

¹³ Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. ¹⁴ Οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἔσται· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εῖναι, ἔκείνω κοινόν. ¹⁵ Εἰ ^{*}δὲ διὰ

[‡] **14:9** καὶ απεθανε καὶ ανεστη | απεθανε CT § 14:9 εζησεν | ανεζησεν TR * **14:10** χριστου 96% | θεου CT 2.4% † **14:12** ουν | — SBL [‡] **14:12** τω θεω | — SBL § 14:14 αυτου | εαυτου CT TR * **14:15** δε | γαρ CT

βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἄγάπην περιπατεῖς. Μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθαινε.

¹⁶ Μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν· ¹⁷ οὐ γάρ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ¹⁸ Ο γὰρ ἐν [†]τούτοις δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ Θεῷ, καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ¹⁹ Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. ²⁰ Μὴ ἔνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. Πάντα μὲν καθαρά, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. ²¹ Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ [‡]πιεῖν οἶνον, μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει [§]ἢ σκανδαλίζεται ἡ ἀσθενεῖ. ²² Σὺ ^{*}πίστιν ἔχεις; Κατὰ [†]σεαυτὸν ἔχειν ὀνόματον τοῦ Θεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἔαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. ²³ Ο δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγῃ, κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, ἀμαρτία ἐστί.

²⁴ [‡]Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰώνιοις σεσιγημένου,

[†] **14:18** τούτοις | τούτω CT [‡] **14:21** πιειν | πειν WH § **14:21**

η σκανδαλίζεται η ασθενει 86.5% | — NA WH 2.2% * **14:22**

πιστιν | πιστιν ην CT [†] **14:22** σεαυτον | σαυτον TR [‡] **14:24**

{include verses 24–26} 94.6% | {omit verses 24–26} CT TR 5.4%

[Note: These verses appear at the end of chapter 16 in NA, TH, TR, and WH. SBL omits them completely.]

25 φανερωθέντος δὲ νῦν, διά τε γραφῶν προφητικῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, ²⁶ μόνῳ σοφῷ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Άμην.

15

¹ Όφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἔαυτοῖς ἀρέσκειν. ² *Ἐκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἴκοδομήν. ³ Καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἔαυτῷ ἥρεσεν, ἀλλά, καθὼς γέγραπται, Οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε [†]ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. ⁴ Όσα γὰρ προεγράφη, [‡]εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ὅπερα γέγραφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ ^{*}διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. ⁵ Ο δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δώῃ ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν. ⁶ ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁷ Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο [†]ὑμᾶς, εἰς δόξαν

§ 14:26 ω | — SCR [Note: This variant appears in 16:27 in SCR.] * 15:2 εκαστος | εκαστος γαρ TR † 15:3 επεπεσον | επεπεσαν CT ‡ 15:4 εις 91.6% | παντα εις WH 1.9% § 15:4 προεγραφη | εγραφη CT * 15:4 δια | — ANT PCK TR † 15:7 υμας | ημας BYZ PCK TR WH

[‡]Θεοῦ. ⁸ Λέγω δέ, ^{*}Χριστὸν Ἰησοῦν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων· ⁹ τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται,

Διὰ τοῦτο ἔξομολογήσομαί σοι ἐν [†]ἔθνεσι, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.

¹⁰ Καὶ πάλιν λέγει,

Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ πάλιν,

Αἴνεῖτε [‡]τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, καὶ διέπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

¹² Καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει,

Ἐσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί,
καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἔθνῶν·
ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.

¹³ Ό δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς

[‡] 15:7 θεου | του θεου CT § 15:8 δε | γαρ CT * 15:8
χριστον ιησουν | ιησουν χριστον TR | χριστον CT † 15:9
εθνεσι | εθνεσι κυριε ANT PCK ‡ 15:11 τον κυριον παντα τα
εθνη | παντα τα εθνη τον κυριον CT § 15:11 επαινεσατε |
επαινεσατωσαν CT

τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι, ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου.

14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἔστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης *γνώσεως, δυνάμενοι καὶ †ἄλλους νοούθετεῖν.

15 ‡Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, θάδελφοί, ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι *ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, **16** εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν †Ιησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἵερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἔθνων εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι Ἁγίω.

17 Ἔχω οὖν ‡καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς ὅτὸν Θεόν. **18** Οὐ γὰρ τολμήσω *λαλεῖν τι ὡν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ, εἰς ὑπακοὴν ἔθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, **19** ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος †Θεοῦ· ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. **20** οὕτω δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὡνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οίκοδομῶ· **21** ἀλλά, καθὼς γέγραπται,

* **15:14** γνωσεως | της γνωσεως NA TH WH † **15:14** αλλους | αλληλους ANT CT TR ‡ **15:15** τολμηροτερον | τολμηροτερως WH § **15:15** αδελφοι 91.6% | — CT 2.9%

* **15:15** υπο | απο WH † **15:16** ιησου χριστου | χριστου ιησου CT ‡ **15:17** καυχησιν | την καυχησιν NA SBL WH § **15:17** τον | — TR * **15:18** λαλειν τι | τι λαλειν CT † **15:19** θεου | αγιου WH | — SBL

‡Οἵς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται· καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασι συνήσουσι.

22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **23** νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, Σέπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ *πολλῶν ἐτῶν, **24** ὡς †έὰν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ‡έλευσομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐλπίζω γάρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. **25** Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, διακονῶν τοῖς ἀγίοις. **26** §Εύδοκησαν γάρ Μακεδονία καὶ Αχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἀγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. **27** *Εύδοκησαν γάρ, καὶ ὄφειλέται †αὐτῶν εἰσιν. Εἰ γάρ τοῖς πινευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὄφειλουσι καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. **28** Τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς ‡τὴν Σπανίαν. **29** Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας ὃτοῦ εὐαγγελίου τοῦ

‡ **15:21** οις οὐκ ανηγγελη περι αυτου οψονται | οψονται
οις ουκ ανηγγελη περι αυτου WH § **15:23** επιποθιαν |
επιποθειαν WH * **15:23** πολλων | ικανων SBL WH † **15:24**
εαν | αν CT ‡ **15:24** ελευσομαι προς υμας 65.3% | — CT 3.5%
§ **15:26** ευδοκησαν | ηυδοκησαν WH * **15:27** ευδοκησαν
| ηυδοκησαν WH † **15:27** αυτων εισιν | εισιν αυτων CT
‡ **15:28** την | — CT § **15:29** του ευαγγελιου του 90.9% |
— CT 3.6%

Χριστοῦ ἐλεύσομαι.

³⁰ Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πινεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἔμοῦ πρὸς τὸν Θεόν· ³¹ ἵνα ὥρα ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ^{*}ἵνα ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος [†]γένηται τοῖς ἀγίοις· ³² ἵνα ἐν χαρᾷ [‡]έλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ³³ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

16

¹ Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὓσαν ^{*}διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν [†]Κεγχρεαῖς· ² ἵνα [‡]αύτὴν προσδέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἀγίων, καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἀν ὑμῶν χρήζῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὐτῇ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη, καὶ θαύτοῦ ἔμοι.

³ Ασπάσασθε ^{*}Πρίσκαν καὶ Ακύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ⁴ οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἵς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν· ⁵ καὶ τὴν

* ^{15:31} ήνα | — CT † ^{15:31} γενηται τοις αγιοις | τοις αγιοις γενηται CT ‡ ^{15:32} ελθω ... και συναναπαυσωμαι | ελθων ... συναναπαυσωμαι NA SBL WH * ^{16:1} διακονον | και διακονον NA SBL WH † ^{16:1} κεγχρεαις | κενχρεαις TH WH ‡ ^{16:2} αυτην προσδεξησθε | προσδεξησθε αυτην WH § ^{16:2} αυτου εμου | εμου αυτου CT * ^{16:3} πρισκαν | πρισκιλλαν ANT BYZ TR

κατ' οἴκου αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὃς ἔστιν ἀπαρχὴ τῆς †Ἀχαΐας εἰς Χριστόν. **6** Ἀσπάσασθε ‡Μαριάμ, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς Σήμας. **7** Ἀσπάσασθε Ἄνδρονικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μους καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἵ καὶ πρὸ ἐμοῦ *γεγόνασιν ἐν Χριστῷ. **8** Ἀσπάσασθε †Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυρίῳ. **9** Ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. **10** Ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. **11** Ἀσπάσασθε ‡Ἡρωδίωνα τὸν ὕσυγγενῆ μου. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσου, τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. **12** Ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητήν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. **13** Ἀσπάσασθε ᾿Ροῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. **14** Ἀσπάσασθε *Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, †Ἐρμᾶν, Πατρόβαν, Ἐρμῆν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. **15** Ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὁλυμπᾶν, καὶ τοὺς

† **16:5** αχαιας 94.8% | ασιας CT 4.4% ‡ **16:6** μαριαμ | μαριαν NA TH WH § **16:6** ημας 75.9% | υμας CT PCK 23.2%

* **16:7** γεγονασιν | γεγοναν CT † **16:8** αμπλιαν | αμπλιατον CT ‡ **16:11** ηρωδιωνα | ηροδιωνα TR § **16:11** συγγενη | συγγενην TH * **16:14** ασυγκριτον | ασυνκριτον WH † **16:14** ερμαν πατροβαν ερμην | ερμην πατροβαν ερμαν CT

σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. **16** Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἔκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.

17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα, παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε, ποιοῦντας· καὶ θέκκλινατε ἀπ' αὐτῶν. **18** Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν ***Ιησοῦ** Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἐαυτῶν κοιλίᾳ· καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. **19** Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. **†Χαίρω** οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν· θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς **#μὲν** εἴναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. **20** Ό δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν **Ιησοῦ** ΣΧριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

21 ***Ἀσπάζονται** ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου.

22 **Ἀσπάζομαι** ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολήν, ἐν Κυρίῳ.

23 **Ἀσπάζεται** ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ **†τῆς** ἐκκλησίας ὅλης. **Ἀσπάζεται** ὑμᾶς

‡ **16:16** εκκλησιαι 73.1% | εκκλησιαι πασαι CT 12.7% § **16:17**
εκκλινατε | εκκλινετε NA SBL WH | εκκλεινετε TH * **16:18**
ιησου | — CT † **16:19** χαιρω ουν το εφ υμιν | εφ υμιν ουν
χαιρω CT ‡ **16:19** μεν | — NA SBL TH § **16:20** χριστου μεθ
υμων 92% | χριστου μεθ υμων αμην SCR 3.9% | μεθ υμων NA
TH WH 1% * **16:21** ασπαζονται | ασπαζεται CT † **16:23**
της εκκλησιας ολης | ολης της εκκλησιας CT

Ἐραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ
Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

²⁴ [‡] Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. §,*

[‡] **16:24** η χάρις του κυριου ημων ιησου χριστου μετα παντων υμων αμην 83.3% | η χάρις του κυριου ημων ιησου χριστου μετα παντων ημων αμην PCK 8.2% | — NA TH WH 3.2%

§ 16:24 {omit verses 25–27} 92.9% | {include verses 25–27}
NA TH TR WH 7.1% [Note: See 14:24–26.] * **16:24** The following scribal note is included in the colophons of many Greek manuscripts: Πρὸς Ἦραστον ἐγράφη ἀπὸ Κορίνθου διὰ Φοίβης τῆς διακόνου τῆς ἐν Κεγχρεαῖς ἐκκλησίας.

**Η Καινή Διαθήκη
The New Testament in Ancient Greek with critical
text notes**

Public Domain

Language: Ελληνικά (Greek, Ancient)

Translation by: Maurice A. Robinson

Contributor: Robert Adam Boyd

The Text-Critical Greek New Testament is based upon The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018, compiled and arranged by Maurice A. Robinson and William G. Pierpont.

The following disclaimer is printed in the The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018:

Anyone is permitted to copy and distribute this text or any portion of this text. It may be incorporated in a larger work, and/or quoted from, stored in a database retrieval system, photocopied, reprinted, or otherwise duplicated by anyone without prior notification, permission, compensation to the holder, or any other restrictions. All rights to this text are released to everyone and no one can reduce these rights at any time. Copyright is not claimed nor asserted for either the preface, notes, or the new and revised form of the Greek NT text of this edition, nor for the original form of such as initially released into the public domain by the editors, first as printed textual notes in 1979, continuous-text electronic form 1986-present, and in published editions from 1991, 2005, and 2010.

The permitted use or reproduction of the Greek text or other material contained within this volume (whether by print, electronic media, or other form) does not imply doctrinal or theological agreement by the present editors and publisher with whatever views may be maintained or promulgated by other publishers. For the purpose of assigning responsibility, it is requested that the present editors' names and the title associated with this text as well as this disclaimer be retained in any subsequent reproduction of this material.

2024-03-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 Mar 2024 from source files dated 15 Mar 2024

ebdf933b-03a4-5add-853f-51a05e168973